

■ МОНИТОРИНГ ЯКОСТІ ОСВІТИ В УМОВАХ ВИМУШЕНОГО ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ. ПОГЛЯД СТУДЕНТСТВА

Лілія Миколаївна Зотова,

доцентка кафедри прикладної психології
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна,
кандидатка психологічних наук,
м. Харків
lnzotova@karazin.ua

Наталія Анатоліївна Наливайко,

викладачка кафедри української мови,
основ психології та педагогіки
Харківського національного
медичного університету,
кандидатка педагогічних наук,
м. Харків
na.nalyvaiko@kntmu.edu.ua

Олексій Олексійович Наливайко,

доцент кафедри педагогіки
Харківського національного університету
імені В. Н. Каразіна,
кандидат педагогічних наук,
м. Харків
nalyvaiko@karazin.ua

Моніторинг якості освіти є одним з найважливіших факторів підвищення якості освіти, а від цього — і якості освітніх послуг [1; 2]. Розглянемо результати анкетування студентів у контексті моніторингу якості освіти. Результати опитування показали, що 81 % респондентів (загалом студенти 2–3 курсів) вважають, що їм було надано можливість поспілкуватися з викладачами міжфакультетських дисциплін. 19 % опитаних студентів відзначили відсутність можливостей спілкування з викладачами міжфакультетських дисциплін. Крім того, 83 % студентів (студенти 2 та 3 курсів) вважають, що міжфакультетські викладачі надали достатньо можливостей для дистанційного навчання, однак 17 % респондентів вказали, що міжфакультетні викладачі не надають достатньо можливостей для дистанційного навчання.

Студентам було запропоновано оцінити організацію вимушеного дистанційного навчання в університеті за 5-бальною

шкалою, де 1 — «дуже погано», 5 — «дуже добре». Отримано такі результати: 31 % студентів оцінив організацію дистанційного навчання в університеті на 5 балів, 13 % — на 4 бали, 7 % — на 3 бали, 18 % — на 2 бали, 31 % студентів оцінили на 1 бал.

На запитання: «Чи всі викладачі надали можливість дистанційного навчання?» 64 % респондентів відповіли, що всі викладачі надають можливість дистанційного навчання, 32 % зазначили, що викладачі не всіх дисциплін надають таку можливість, 4 % не мають такої можливості взагалі. 64 % опитаних студентів відзначили, що мали можливість поспілкуватися з викладачами, деякі студенти мали можливість поспілкуватися з викладачами не з усіх дисциплін (29 %) і 7 % зазначили, що їм не надали можливості поспілкуватися з викладачами.

На прохання оцінити якість наданих викладачами ресурсів для розміщення та вивчення матеріалів більшість студентів зазначили, що задоволені обраними послугами для надання дистанційного навчання: 42 % відповіли, що скоріше задоволені, 28 % задоволені, 20 % були скоріше незадоволені та 10 % незадоволені запропонованими ресурсами для реалізації навчального процесу. Студенти відзначили проблеми з доступом та звуком у додатках Skype та Zoom.

Однією з головних проблем була нестабільність інтернет-з'єднання та висока завантаженість мережі. Студенти також відзначили проблеми з доступом до сайту дистанційної освіти імені Каразіна (dist.karazin.ua), незрозумілий інтерфейс та труднощі з навігацією по сайту.

Більшість студентів отримують лекційні та/або аудиторні матеріали повністю — 61 % (повністю — 28 % опитаних студентів, скоріше так, ніж ні — 33 %, скоріше ні, ніж так — 15 %, ні — 24 %).

Причиною того, що решта студентів (39 %) залишаються не повністю поінформованими та не отримують достатньо матеріалів для виконання домашнього завдання, можуть бути: відсутність підключення до мережі Інтернет, проблеми підтримання зв'язку з учасниками групи й викладачами, незручність у користуванні сервісами і ресурсами та інші проблеми, які можуть виникнути у викладачів при забезпеченні здобувачів матеріалами для занять. Оцінюючи здатність повноцінно отримувати інформацію щодо завдань/термінів, респонденти зазначили, що отримують всю необхідну інформацію — 71 %, отримують

інформацію не в повному обсязі — 24 %, не мають можливості отримати необхідну інформацію — 5 %.

Аналізуючи дані щодо часу, отриманого на виконання домашнього завдання, студенти зазначили, що цього часу достатньо — 59 %, з окремих дисциплін вистачає, а з деяких ні — 26 %, не вистачає — 15 %. Причинами того, що здобувачі не встигають виконати домашнє завдання, можуть бути проблеми, які виникають під час їх інформування про виконання роботи, та велика кількість завдань.

Актуальною проблемою респонденти відзначили збільшення кількості домашніх завдань порівняно з початком року та минулим семестром: 56 % студентів відзначили збільшення кількості письмових робіт (відповіли «так»), 20 % студентів відповіли «скоріше так», 7 % — «скоріше ні», 17 % — «ні».

Щодо інформування студентів про поточні оцінки за роботи, які виконуються дистанційно: 40 % студентів мають повну інформацію про поточні оцінки з усіх дисциплін і за всі роботи, 31 % має інформацію про поточні оцінки лише з окремих дисциплін, 29 % не мають можливості ознайомитися з поточними оцінками з усіх дисциплін.

Оцінюючи бажання опитаних студентів мати в майбутньому деякі курси дистанційно, ми виявили, що 61 % респондентів не проти такого нововведення, але 39 % респондентів не підтримують цю ідею.

Частина курсів студенти пропонують проводити в дистанційній системі навчання, а частину залишати на очній формі, оскільки саме навчання з деяких дисциплін незручне або може викликати різного роду проблеми (через специфіку дисципліни). Проведення навчального процесу з більшості дисциплін, з їхньої точки зору, взагалі неможливе в дистанційній формі. Студенти зазначили, що в майбутньому готові вивчати деякі предмети дистанційно за умови, що вони не будуть профільними і будуть доопрацьовуватися [3].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Begum M., Haider N., Baig W., Eqbal K. Impact of COVID-19 Pandemic on quality of education. *International Journal of Applied Research*. 2021. № 7 (5). Pp. 4–7. DOI: <https://doi.org/10.22271/allresearch.2021.v7.i5a.8534>.

2. Kovalev I. V., Loginov Y. Y., Okuneva T. G. Education Quality Monitoring Of Students Of Technical And Economic Specialties. *European Proceedings of Social & Behavioural Sciences*. 2017. Vol. 31. Pp. 579–588. DOI: <https://doi.org/10.15405/epsbs.2017.10.55>.

3. Nalyvaiko O., Vakulenko A., Zemlin U. Features of forced quarantine distance learning. *Scientific Notes of the Pedagogical Department*. 2020. № 47. Pp. 78–87. DOI: <https://doi.org/10.26565/2074-8167-2020-47-09>.

■ ІНДИВІДУАЛІЗОВАНЕ НАВЧАННЯ ЯК ВИКЛИК СУЧАСНОСТІ

Валерій Якович Колебошин,

директор Рішельєвського наукового ліцею,
кандидат фізико-математичних наук, доцент,
м. Одеса
koleboshin@gmail.com

Сергій Валерійович Колебошин,

народний депутат України,
заступник голови Комітету Верховної Ради України
з питань освіти, науки та інновацій,
м. Київ
koleboshyn@rada.gov.ua

Євгеній Васильович Ігнатенко,

завідувач структурного підрозділу
Комунального закладу «Рішельєвський науковий ліцей»,
заступник директора
Центру дистанційної освіти Одеської області,
м. Одеса
ignatenkoevgeniy1989@gmail.com

У сучасних реаліях — пандемія, воєнний стан — як ніколи постають питання з організації інших форм та педагогічних технологій освітнього середовища у закладах освіти. Завдання доволі комплексне та болюче, тому що домінуючою формою навчання стала дистанційна.

З філософської, теоретико-методологічної точок зору питання про сутність та завдання дистанційної освіти дискутується й досі,